

Čas se naplnil

„Když se však naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna..., aby vykoupil ty, kteří jsou zákonu podrobeni, tak abychom byli přijati za syny.“ (Ga 4,4.5)

Starobylost proroctví o Mesiáši a spolehlivost Božích slibů

Spasitelův příchod byl předpověděn již v Edenu. Když Adam s Evou poprvé slyšeli toto zaslíbení, očekávali, že se rychle naplní. S radostí vítali prvorozeného syna a doufali, že právě on bude Vysvoboditelem. Zaslíbení se však tehdy nesplnilo. Lidé, kteří je dostali jako první, zemřeli, a Spasitelova příchodu se nedočkali. Od doby Henocha připomínali patriarchové a proroci lidu Boží zaslíbení, a oživovali tak naději na Spasitelův příchod. On se však stále neobjevoval. Danielovo proroctví odhalilo dobu jeho příchodu, ale ne všichni je správně pochopili. Staletí ubíhala a hlasy proroků utichaly. Izrael byl tvrdě utlačován a mnozí říkali: „Dny uběhnou a každé vidění selže.“ (Ez 12,22)

Boží plán se však – stejně jako hvězdy na svých vesmírných drahách – nepředbíhá ani nezpožďuje. V symbolech neproniknutelné tmy a dýmající pece zjevil Bůh Abrahamovi, že se Izrael dostane do otroctví Egypta a jeho poroba bude trvat čtyři sta let. „Potom,“ řekl Bůh, „odejdou s velkým jméním.“ (Gn 15,14) Faraonova pyšná říše bojovala proti těmto slovům celou svou mocí, ale marně. „Přesně na den vyšly všechny zástupy Hospodinovy z egyptské země.“ (Ex 12,41) I hodina Ježíšova příchodu byla v nebi přesně stanovená. V určenou chvíli se v Betlémě narodil Ježíš.

Zralost světa pro příchod Mesiáše

„Když se však naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna.“ (Ga 4,4) Prozřetelnost řídila pohyby národů a usměřňovala rozvoj lidské společnosti, dokud svět neuzrál pro příchod Vysvoboditele. Národy byly sjednoceny pod jednou vládou. Dorozumívaly se jedním jazykem, který byl všeobecně uznáván jako jazyk písemnictví. Židé rozptýlení po všech zemích se tehdy scházeli do Jeruzaléma ke každoročním slavnostem. Když se vraceli domů, mohli šířit zprávu o Mesiášově příchodu po celém světě.

Pohanství tehdy ztrácelo svůj vliv. Lidé byli unaveni okázalými slavnostmi a mýty. Toužili po náboženství, které by uspokojilo jejich srdce. Zdálo se sice, že pravda už se z lidské společnosti vytratila, ale našli se jedinci, kteří ve zmatku a zoufalství stále hledali její světlo. Toužili po poznání živého Boha a po jistotě věčného života.

Židé se odvrátili od Boha, jejich víra pohasla a nadějný výhled do budoucna se téměř rozplynul. Necháпали slova proroků. Smrt pro ně byla strašným tajemstvím, myšlenky na další život je naplňovaly nejistotou a beznadějí. Hlas, který přes staletí dolehl k prorokovi, nebyl jen nářkem betlémských matek, ale pláčem celého lidstva – „hlas v Ráma je slyšet, pláč a veliký nářek; Ráchel oplakává své děti a nedá se utěšit, protože jich není“ (Mt 2,18). Lidé seděli „v údolí stínu smrti“ bez útěchy. Toužili po Vysvoboditeli, očekávali jeho příchod a doufali, že rozptýlí tmu a odhalí tajemství budoucnosti.

Příchod božského učitele předpověděli i lidé, kteří nepatřili k židovskému národu. Hledali pravdu a Bůh je osvětil. Tito učitelé se objevovali jako hvězdy na temném nebi. Jejich proroctví probouzela naději v srdcích tisíců pohanů.

Písmo se po staletí překládalo do řečtiny, kterou se tehdy mluvilo v celé Římské říši. Židé byli rozptýlení všude a jejich naději na příchod Mesiáše do určité míry přijímali i přísluš-

níci ostatních národů. Mezi lidmi, které Židé považovali za pohany, byli i jedinci, kteří rozuměli proroctvím Písma o Mešiáši lépe než samotní učitelé Izraele. Někteří doufali, že je osvobodí od hříchu.

Filozofové se snažili proniknout do tajemství židovského náboženského systému. Fanatismus Židů však bránil šíření světla. Nechtěli zrušit přehradu mezi sebou a ostatními národy, nebyli ochotni se podělit o to, co věděli o symbolické bohoslužbě. Musel přijít skutečný Vykladač. Ten, na kterého ukazovaly všechny předobrazy, měl sám vysvětlit jejich význam. Bůh promlouval ke světu v symbolech a předobrazech, oslovoval lidi prostřednictvím přírody, službou patriarchů a proroků. Oni však potřebovali slyšet nezastřené poučení. Musel k nim promluvit Posel smlouvy. (Mal 3,1) Jeho hlas měl zaznít v jeho chrámu. Kristus měl přijít a promluvit naprosto jasně a srozumitelně. On jako Zdroj pravdy musel oddělit pravdu od všeho, co k ní lidé přidali a čím ji zatemnili. Bylo třeba jasně a srozumitelně vyložit zásady Boží vlády, plán vykoupení a podstatu Starého zákona.

Mezi Židy byli ještě lidé, kteří zůstali věrní Bohu. Patřili k řadě pravých Božích služebníků. Stále s nadějí očekávali, že se zaslíbení, jež dostali jejich otcové, splní. Svoji víru posilovali tím, že si připomínali Mojžíšovo ujištění: „Hospodin, náš Bůh, vám povolá proroka z vašich bratří, jako jsem já; toho budete poslouchat ve všem, co vám řekne.“ (Sk 3,22) Znovu a znovu četli o tom, jak jej Hospodin pomaže, aby „nesl radostnou zvěst pokorným“, „obvázal rány zkroutěných srdcem“ a „vyhlásil léto Hospodinovy přízně“ (Iz 61,2). Četli, že „neochabne, dokud na zemi soud nevykoná“, že „i ostrovy čekají na jeho zákon“, pronárody přijdou k jeho světlu a „králové k jasu, jenž nad ním vzejde“ (Iz 42,4; 60,3).

Slova umírajícího Jákoaba je naplňovala nadějí: „Juda nikdy nebude zbaven žezla ani palcátu, jenž u nohou mu leží, dokud nepřijde ten,“ kterého „budou poslouchat národy“

(Gn 49,10). Úpadek izraelské moci svědčil o tom, že Mesiášův příchod se blíží. Danielovo proroctví popisovalo slávu jeho vlády v království, které přijde po všech pozemských královstvích a které podle proroka „nebude zničeno navěky“ (Da 2,44). Podstatu Kristova poslání chápalo jen málo lidí. Většina očekávala mocného panovníka, který přijde jako vysvoboditel od pohanů a nastolí v Izraeli království.

Propast mezi nebem a zemí

Čas se naplnil. Lidstvo, které po staletí přestupovalo Boží zákon a stále více upadalo, volalo po Vykupiteli. Satan se ze všech sil snažil vytvořit mezi nebem a zemí hlubokou a nepřekonatelnou propast. Neustále pokoušel lidi svými podvody a pobízel je k hříchu. Chtěl, aby Bohu došla trpělivost, aby přestal člověka milovat, vzdal se světa a ponechal ho jeho moci.

Snažil se, aby lidé nepoznali Boha, chtěl odvrátit jejich pozornost od Božího království a zapojit je do budování jeho vlastního království. Vypadalo to, že snad v boji o nadvládu zvítězí. Bůh však má v každé době své služebníky. Dokonce i některé pohany Kristus povolal k tomu, aby pozvedali lid a odvraceli jej od hříchu. Lidé však jimi pohrdali a nenáviděli je. Mnozí z nich zahynuli násilnou smrtí. Stín, kterým nepřítel zahaloval svět, byl stále temnější.

Satan po staletí využíval pohanství, aby odvracel lidi od Boha. Velikého vítězství však dosáhl až tehdy, když se mu podařilo zvrátit víru Izraele. Pohané uctívali své vlastní představy, tím se připravovali o poznání pravého Boha a upadali do stále větší zkaženosti. S Izraelem to bylo stejné. Základem pohanství byla víra, že člověk se může zachránit svými vlastními skutky. Toto přesvědčení se přičiněním satana vkradlo i do židovského náboženství. Vždy, když se lidé začnou řídit touto zásadou, ztrácejí veškeré zábrany proti hříchu.

Poselství o spasení se k lidem dostává zase prostřednictvím lidí. Židé chtěli mít výhradní právo na pravdu, která